

Մ Ա Յ Ր Ա Թ Ո Ռ

Ս. Կաթողիկոսի մահուան տասն և հինգօրեակին և քառասունքին հոգեհանգիստներ կատարուեցան Մ. Տաճարում:

Ս. Սինոդի օրագրական հրամանի և Հայաստանեայց եկեղեցու աւանդութեան համաձայն Ս. Կաթողիկոսի մահուան առթիւ հոգեհանգիստներ են կատարուել աշխարհիս ամէն կողմում գտնուած Հայոց եկեղեցիների մէջ. իսկ թաղման օրը հանգիստաւոր պատարագ է մատուցուել նորա հոգւոյ վրկութեան համար: Առանձին հանգիստաւորութեամբ այդ տխուր հանդէսը կատարուել է Կ. Պօլսում. պատարագել է ինքը Սրբազան Պատրիարքը, որտաւուչ մի դամբանական խօսելով: Պատարագին և հոգեհանգստեան ներկայացուցիչներ են ուղարկել օտար պետութեանց դեսպանատները:

Դեկտ. 2-ին հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Մ. Տաճարում հանգուցեալ Պռօշեանցի յիշատակին:

Դեկտ. 1-ին Վաղարշապատի երկու սեռի գպրոցների ուսուցչական խումբը դրական առաւօտ էր կազմել հանգուցեալ Հայրապետի յիշատակին նուիրուած: Աշակերտներն ու աշակերտուհիք ոտանուորներ կարգացին. ուսուցիչներից պ. Բ. Վարդանեան պատմեց հանգուցեալի կենսագրութիւնը, իսկ պ. Գեարաքեան մի ճառով բացատրեց նորա գործունէութեան նշանակութիւնը:

«Արարատի»-ի անցեալ համարի վերջին երեսում յայտնուած էր, թէ ս. Սինոդը ուղարկել է Տ. Փոխարքային Կ. Պօլսոյ Ս. Պատրիարքի գրութեան թարգմանութիւնը կաթողիկոսական ընտրութիւնն շտապեցնելու առթիւ: Յիշուի այդպիսի օրագրութիւն կազմուած էր և որոշուած

էր ուղարկել, բայց Տ. Փոխարքայից այս օրերում Սինոդի միջնորդութեան բացասական պատասխան գալու պատճառով, աւելորդ համարեցաւ այլ ևս ուղարկել, այն ինչ լուրն արգէն տպուած էր թերթում:

Ամսոյս 16-ին Մ. Աթոռի ճեմարանում գրական-գեղարուեստական երեկոյթ էր սարքուած Հայրիկի և Պռօշեանցի յիշատակին: Հանդէսն սկսուեցաւ հայոց մատենադրութեան ուսուցիչ պ. Մ. Արեղեանցի բանախօսութեամբ: Պ. Արեղեանցը հակիրճ, բայց բնորոշ և պարզ կերպով ներկայացրեց Հայրիկի դէմքն ու գործունէութիւնն ըստ հայ բանաստեղծների՝ գլխաւորապէս Բաֆֆու և Պռօշեանի: Իսկ պ. Բերբերեանը բնորոշեց Պռօշեանցի տեղը մեր նորագոյն գրականութեան մէջ և նորա նշանակութիւնը իբրեւ միպասան: Երկու բանաստեղծ ուսուցիչներ՝ պ. Յ. Յովհաննիսեան և պ. Յարութիւն Պետրոսեան մի մի ոտանաւոր կարգացին՝ հանգուցեալ հեղինակների յիշատակներին: Պ. Պետրոսեանի բանաստեղծութիւնը տպուած է ներկայ համարում: Երկու աշակերտ ևս՝ Քոչարեան Ս. Գրգ. դասարանցի և Բաղբեան Ստ. ինքնուրոյն ոտանաւորներ կարգացին, որ հասարակութիւնն ու աշակերտութիւնը ծափահարութեամբ ընդունեց: Ի վերջոյ պ. Կ. Մելիք-Շահնաղարեանց՝ Տմբլաշի Խաչանը՝ կարգաց իւր «Յինչու իւրա ընք» յօդուածը, հումորով լի մի քննադատական՝ մեր նորագոյն «սոցիալական» շարժումների և երևութների մասին: Մէջ է մէջ երգում էր հ. Կոմիտասի խումբը, ինքն էլ հ. Կոմիտասը դաշնամուրի աջակցութեամբ զգացմունքով երգեց «Սիրտս նման է» անտունի երգը, իսկ նորա աշակերտը՝ Ա. լսարանի ուսանող՝ Խոսրով Փախչանեանց՝ դաշնակով աջակցեց իւր գրի տուած և դաշնակած «Կայնել եմ՝ դալ չեմ կարող» ժողովրդական երգը: Մաղաթեան Համբարձումը շատ յաջող կերպով կարգաց Պռօշեանից «Ուսումնարան» հատուածը:

Ամբողջ երեկոյթը հանդիսականների վերայ թողեց լաւ տպաւորութիւն: Ճեմարանի երկար ժամանակեայ